

Toespraak Leo Schreuders (VOKS) tijdens de Herdenking op 10 juni 2025

Geachte aanwezigen, bedankt dat u er vandaag bij bent om de gevallen militairen van het Nederlands Detachement Verenigde Naties en de Koninklijke Marine te herdenken, en om eer te betuigen aan de 19 Korea-veteranen die vandaag bij ons zijn. In het bijzonder wil ik dan ook deze Korea-veteranen onder u van harte welkom heten.

Vandaag dwalen mijn gedachten tien jaar terug, naar 17 juni 2015.

Op die dag vond onze Herdenking en Reünie plaats op het prachtige landgoed van het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek.

Wat deze herdenking toen extra bijzonder maakte, was de aanwezigheid van Zijne Majesteit koning Willem-Alexander, tijdens het 'Dodenappel', waarbij de namen werden genoemd van de Nederlandse militairen die tijdens de Korea-oorlog zijn omgekomen.

Daarnaast was er een uniek moment omdat er na die plechtigheid in de residentie van de commandant van Bronbeek een ontmoeting plaatsvond met de koning en enkele Korea-veteranen die daar hun thuis hadden gevonden. En nu, in 2025, zijn de meeste veteranen die destijds in Bronbeek woonden inmiddels niet meer onder ons, en hebben anderen hun plaats ingenomen.

Veel mensen denken hier niet zo diep over na, maar wat betekent het voor iemand die in een tijdsbestek van 13 jaar, van 1940 tot 1953, is ingezet in drie verschillende oorlogen, namelijk de Tweede Wereldoorlog, de inzet in Nederlands-Indië en de Korea-Oorlog?

Waarom lijkt het alsof de jongere generatie niet begrijpt waarom veel Korea-veteranen liever niet thuis praten over hun ervaringen, maar dat wel kunnen delen met hun kameraden die hetzelfde hebben meegemaakt. En over deze kameraadschap het volgende:

Tijdens de Korea-oorlog verloren 125 Nederlandse militairen het leven, waarvan vijf nog altijd worden vermist. Op de Internationale Begraafplaats van de Verenigde Naties in de plaats Busan in Zuid-Korea bevinden zich in het Nederlandse gedeelte de oorlogsgraven van 117 van deze Nederlanders. Opmerkelijk genoeg zijn daar ook vijf lege graven te vinden, voorzien van de namen van deze vermisten.

Er bevinden zich op een ander, apart geleden ereveld in Busan, ook de graven van Nederlandse Korea-veteranen die ná de Korea-Oorlog zijn overleden. Deze mannen hadden als laatste wens uitgesproken om te worden bijgezet naast hun gesneuvelde of later overleden kameraden. Dat zijn vanaf het jaar 2016 de veteranen Wessels, Aldewereld, De Buijzer, Hoogenboom, Engberink, Titalepta en Horstman. En is de procedure inmiddels gestart voor de bijzetting op deze begraafplaats van de overleden Korea-veteraan Jaap Constandse, oud-commandant van het Korps Commandotroepen die ons dit jaar helaas is ontvallen.

Als je er over nadenkt is dit toch heel bijzonder: Nederlandse militairen die ervoor kiezen om na hun overlijden in een land aan de andere kant van de wereld te worden

bijgezet. Die moeten wel een uitzonderlijk sterke band met hun kameraden hebben gehad.

Er is echter nog een andere reden waarom zij dit verlangen. Bij hun terugkeer naar Nederland na hun periode in Korea werden zij met weinig respect behandeld. De ontvangst was mager en er werd nauwelijks aandacht aan hen besteed.

Zuid-Korea daarentegen had een totaal andere benadering. Dáár werden de Korea-veteranen erkend als ware oorlogshelden en kregen zij ook die waardering. Tijdens een revisit naar dat land, die u als Korea-veteraan op kosten van Zuid-Korea mocht maken, herinnert u zich vast wel de hartelijke ontvangst bij aankomst op het vliegveld in Incheon.

Daar werd u verwelkomd met applaus van de Zuid-Koreanen en omringd door mensen die overal waar u kwam hun respect toonden.

Hoe kinderen met vlaggetjes enthousiast stonden te zwaaien terwijl u in een luxe touringcar met ere-escorte door de straten van Seoul reed, hoe het verkeer tot stilstand werd gebracht en zelfs sommige wegen gedeeltelijk werden afgesloten om ervoor te zorgen dat uw bus sneller de bestemming bereikte.

Dit alles vormt eveneens een belangrijke reden om bijgezet te willen worden op het ereveld in Busan, in het land waar men wél respect voor u had en toonde.

Geachte Korea-veteranen,

Vandaag bevinden zich onder de aanwezigen onder andere de ambassadeur van de Republiek Korea, de commandant van de 11 Luchtmobiele Brigade, de directeur van het Nederlandse Veteraneninstituut, vertegenwoordigers van de inspecteur-generaal der Krijgsmacht en van de Nederlandse defensiestaf, afgevaardigden van het Comité De Vergeten Oorlog, en vele anderen die u hun respect en waardering willen tonen.

Tachtig jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog en vijfenzeventig jaar sinds het begin van de Koreaoorlog, mogen we niet voorbijgaan aan de groeiende interesse in uw verhalen en ervaringen. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het toenemend aantal verzoeken om interviews met u als veteranen, de frequentere aandacht in krantenartikelen, documentaires die door tv-zenders worden uitgezonden, en scripties van jonge studenten die diepgaand onderzoek doen naar de Koreaoorlog, met speciale aandacht voor de rol van Nederlandse militairen van het NDVN.

Ik begon mijn verhaal met de ontmoeting met de Koning in 2015. U heeft op 13 december 2023 opnieuw de eer gehad om de Koning te ontmoeten.

De geschiedenis herhaalt zich daarmee.

Korea-veteranen: uw inspanningen zullen nooit worden vergeten. Samen met het Regiment Van Heutsz, ons Regiment, beloven wij u dat dit voor altijd zo zal blijven.